

PRIPOROČILO SVETA

z dne 12. julija 2011

v zvezi z nacionalnim programom reform Romunije za leto 2011 ter mnenje Sveta o posodobljenem konvergenčnem programu Romunije za obdobje 2011–2014

(2011/C 216/03)

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti členov 121(2) in 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik ⁽¹⁾ in zlasti člena 9(3) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

po posvetovanju z Ekonomsko-finančnim odborom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Svet je 6. maja 2009 sprejel Sklep 2009/459/ES ⁽²⁾, s katerim je v skladu z določbami člena 143 Pogodbe Romuniji zagotovil srednjeročno finančno pomoč za triletno obdobje. Priloženi memorandum o soglasju, podpisan 23. junija 2009, ter njegova poznejša dopolnila določajo pogoje ekonomske politike, na podlagi katerih se izplača finančna pomoč. Sklep 2009/459/ES je bil spremenjen 16. marca 2010 s Sklepom 2010/183/EU ⁽³⁾. Potem ko je Romunija uspešno izvedla program in delno prilagodila tekoči račun zaradi preostalih strukturnih pomanjkljivosti na romunskem proizvodnem trgu in trgu dela, zaradi česar je država občutljiva na mednarodne cenovne šoke, je Svet 12. maja 2011 sprejel Sklep 2011/288/EU ⁽⁴⁾, s katerim je v skladu s členom 143 Pogodbe Romuniji zagotovil previdnostno srednjeročno finančno pomoč za triletno obdobje. Priloženi memorandum o soglasju je bil podpisan 29. junija 2011.

(2) Evropski svet je 26. marca 2010 potrdil predlog Komisije za začetek nove strategije za delovna mesta in rast,

imenovane Evropa 2020, ki temelji na okrepljenem usklajevanju ekonomskih politik ter se bo osredotočala na ključna področja, na katerih je potrebno ukrepanje za spodbuditev potenciala Evrope za trajnostno rast in konkurenčnost.

(3) Svet je 13. julija 2010 sprejel priporočilo o širših smernicah ekonomskih politik držav članic in Unije (2010–2014), 21. oktobra 2010 pa sklep o smernicah za politike zaposlovanja držav članic ⁽⁵⁾, ki skupaj tvorita „integrirane smernice“. Države članice so bile pozvane, naj integrirane smernice upoštevajo pri nacionalnih ekonomskih politikah in politikah zaposlovanja.

(4) Komisija je 12. januarja 2011 sprejela prvi letni pregled rasti, ki zaznamuje začetek novega cikla gospodarskega upravljanja v EU ter prvega evropskega semestra predhodnega in integriranega usklajevanja politik, ki temelji na strategiji Evropa 2020.

(5) Evropski svet je 25. marca 2011 potrdil prednostne naloge za fiskalno konsolidacijo in strukturno reformo (v skladu s sklepi Sveta z dne 15. februarja in 7. marca 2011 ter na podlagi letnega pregleda rasti, ki ga je pripravila Komisija). Poudaril je potrebo po prednostni obravnavi ponovne vzpostavitve trdnega proračunskega stanja in fiskalne vzdržnosti, zmanjšanja brezposelnosti z reformami na trgu dela ter novih prizadevanj za povečanje rasti. Od držav članic je zahteval, da te prednostne naloge pretvorijo v konkretne ukrepe ter jih vključijo v programe za stabilnost ali konvergenčne programe in nacionalne programe reform.

(6) Poleg tega je Evropski svet je 25. marca 2011 pozval države članice, ki sodelujejo v paktu „euro plus“, naj pravočasno predložijo svoje zaveze, da bodo vključene v njihove programe za stabilnost ali konvergenčne programe in nacionalne programe reform.

(7) Romunija je 2. maja 2011 predložila leta 2011 posodobljeno različico konvergenčnega programa za obdobje 2011–2014 in nacionalni program reform za leto 2011. Oba programa sta bila ocenjena istočasno.

⁽¹⁾ UL L 209, 2.8.1997, str. 1.

⁽²⁾ UL L 150, 13.6.2009, str. 8.

⁽³⁾ UL L 83, 30.3.2010, str. 19.

⁽⁴⁾ UL L 132, 19.5.2011, str. 15.

⁽⁵⁾ Veljajo tudi za leto 2011 v skladu s Sklepom Sveta 2011/308/EU z dne 19. maja 2011 o smernicah za politike zaposlovanja držav članic (UL L 138, 26.5.2011, str. 56).

- (8) Med letoma 2002 in 2008 je romunsko gospodarstvo zabeležilo močno rast v višini 6,3 % realnega BDP, kar je več od njenega potenciala za rast. Gospodarsko rast je primarno vodilo domače povpraševanje, saj hiter razvoj na področju posojil in plač spodbudil zasebno porabo in vlaganja. K temu razcvetu je prispeval tudi pritok tujega kapitala, ki je povzročil pregrevanje in nevdržnost zunanjih in fiskalnih neravnovesij. Primanjkljaj tekočega računa je leta 2007 s 13,4 % BDP dosegel najvišjo vrednost, leta 2008 pa se je le nebitveno zmanjšal na 11,6 % BDP. V skladu z zadnjo dolgoročno oceno vzdržnosti, ki jo je pripravila Komisija, se zdijo tveganja glede na dolgoročno vzdržnost javnih financ visoka. Vendar ta ocena ne upošteva celovitih ukrepov za reformo pokojnin, ki so bili izvedeni leta 2010 in ki so znatno izboljšali dolgoročno vzdržnost romunskega pokojninskega sistema. Veliko zunanje zadolževanje je spodbujala prociklična fiskalna politika, nominalni primanjkljaj se je tako zaradi pogostih odstopanj od proračuna, zlasti pri tekočih izdatkih, povečal z 1,2 % BDP leta 2005 na 5,7 % BDP leta 2008. Finančna kriza in posledično svetovno gospodarsko nazadovanje je povečalo nenaklonjenost vlagateljev do naložb, kar je znatno zmanjšalo pritok kapitala v Romunijo. Udeležba na trgu dela se kljub ugodnim gospodarskim pogojem ni povečala in stopnja brezposelnosti je v času razcveta ostala skorajda nespremenjena. Stopnja zaposlenosti je nato do leta 2010 padla na 63,3 %, stopnja brezposelnosti pa je zaradi gospodarskega upada narasla s 5,8 % leta 2008 na 7,3 % leta 2010. Brezposelnost je še vedno posebej visoka med ranljivimi skupinami, na primer romsko populacijo. Glede na navedeno in zaradi nujnih finančnih potreb so romunski organi maja 2009 zaprosili za mednarodno finančno podporo in finančno podporo EU.
- (9) Po uspešni izvedbi prilagoditvenega programa EU-IMF ter za utrditev teh pozitivnih dosežkov je bil z organi pripravljen program EU-IMF za obdobje 2011–2013. Ta novi program nadaljuje s fiskalno konsolidacijo, reformo fiskalnega upravljanja in ohranjanjem finančne stabilnosti, ki so se začeli izvajati s programom za leta 2009–2011. Poleg tega je močno usmerjen v strukturne reforme na proizvodnem trgu (v energetske in prometnem sektorju) in trgu dela, ki so potrebne za sprostitve potenciala rasti Romunije, ustvarjanje delovnih mest in večje črpanje sredstev iz skladov EU. Romunija je še vedno na poti, da doseže cilj v zvezi z gotovinskim primanjkljajem v višini 4,4, % BDP v letu 2011 (pod 5 % BDP na podlagi ESR). To bi tudi zagotovilo ustrezno podlago za doseganje cilja v zvezi s primanjkljajem pod 3 % BDP za leto 2012, čeprav bodo v skladu z napovedjo služb Komisije iz pomladi 2011 morebiti potrebni dodatni ukrepi. Organi so tudi sprejeli ukrepe za doseganje ciljev strukturne reforme novega programa in ohranjanje finančne stabilnosti.
- (10) Na podlagi ocene posodobljene različice konvergenčnega programa v skladu z Uredbo (ES) št. 1466/97 je Svet mnenja, da so makroekonomske predpostavke, na katerih temeljijo napovedi v programu, verjetne. Cilj konvergenčnega programa je odpraviti čezmerni primanjkljaj v roku, ki ga je Svet določil v njegovem priporočilu z dne 16. februarja 2010, torej do leta 2012. Program si z načrtovano konsolidacijo, ki temelji predvsem na odhodkih, prizadeva za doseganje nominalnega primanjkljaja 2,6 % BDP leta 2013 in 2,1 % BDP leta 2014. Glede na ponovne izračune Komisije za strukturni saldo srednjeročni cilj ne bo dosežen v programskem obdobju. Konsolidacijska strategija se zdi na začetku osredotočena na strukturne izboljšave v letih 2011 in 2012. Nasprotno pa za leti 2013 in 2014 ni nobene izboljšave strukturnega salda. Predvideno gibanje primanjkljaja je primerno za leti 2011 in 2012, vendar ne tudi za leti 2013 in 2014. Glavna tveganja za doseganje proračunskih ciljev so tveganja v izvajanju, zaostala plačila podjetij v državni lasti, ki predstavljajo velik delež pogojnih obveznosti v proračunu, ter pridržki Komisije (Eurostat) podani v postopku priglasitve čezmernega primanjkljaja Romunije⁽¹⁾.
- (11) Romunija se je zavezala v okviru pakta „euro plus“, v nacionalnem programu reform in konvergenčnem programu, ki so bili predloženi 2. maja 2011. Večina teh zavez je bila uresničena ali se uresničuje kot del srednjeročnega programa finančne pomoči in so na splošno primerni za uresničevanje obstoječih izzivov v okviru pakta.
- (12) Komisija je ocenila konvergenčni program in nacionalni program reform, vključno z zavezami v okviru pakta „euro plus“. Zaradi potrebe po okreptvi splošnega gospodarskega upravljanja EU z zagotavljanjem prispevka EU k prihodnjim nacionalnim odločitvam je Komisija upoštevala njihov pomen za vzdržno fiskalno in socialno-ekonomsko politiko v Romuniji ter njihovo skladnost s pravili in smernicami EU.

(¹) Eurostat je podal pridržke glede kakovosti romunskih podatkov v okviru EDP, zaradi:

- (i) negotovosti glede vpliva nekaterih javnih družb na javnofinančni primanjkljaj,
- (ii) poročanja kategorij na podlagi ESA95 „druge terjatve ali obveznosti“,
- (iii) narave in vpliva nekaterih finančnih transakcij ter
- (iv) konsolidacije medvladnih tokov.

- (13) Glede na to oceno in ob upoštevanju priporočila Sveta na podlagi člena 126(7) Pogodbe o delovanju Evropske unije z dne 16. februarja 2010, je Svet preučil posodobljeno različico konvergenčnega programa Romunije za leto 2011, njegovo mnenje ⁽¹⁾ pa je odraženo v priporočilu v nadaljevanju. Ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 25. marca 2011 je Svet preučil nacionalni program reform Romunije –

PRIPOROČA, da Romunija:

Izvede ukrepe iz Sklepa 2009/459/ES, kakor je bil spremenjen s Sklepom 2010/183/EU, in ukrepe iz Sklepa 2011/288/EU, ki so bili podrobneje določeni v memorandumu o soglasju z dne 23. junija 2009 in njegovih poznejših dopolnilih ter v memorandumu o soglasju z dne 29. junija 2011 in njegovih poznejših dopolnilih.

V Bruslju, 12. julija 2011

Za Svet
Predsednik
J. VINCENT-ROSTOWSKI

⁽¹⁾ Predvideno v členu 9(3) Uredbe (ES) št. 1466/97.